

Ciutat, cultura i acció: el que es disputa a l'espai públic

Publicat per [Interacció](#) [1] el 23/12/2013 - 11:06 | Última modificació: 30/04/2026 - 14:01

El volum *Espacio público y cultura en acción*, editat per Félix Manito, recull les ponències de les Jornades Internacionals Ciudades Creativas celebrades a Medellín el 2012 i posa en circulació una idea que travessa tot el llibre: la cultura no és un atribut ornamental de la ciutat, sinó una pràctica que produeix espai públic. Aquesta afirmació no es formula com a consigna, sinó que emergeix de la suma d'experiències, marcs teòrics i relats situats que mostren com l'espai urbà es construeix en tensió entre govern, mercat i ciutadania. El llibre es mou entre dues intuïcions que no sempre encaixen bé: d'una banda, la ciutat com a espai de conflicte, desigualtat i control; de l'altra, la ciutat com a lloc on poden aparèixer formes d'acció cultural capaces de reconfigurar aquest mateix ordre.

Una de les aportacions més sòlides és la lectura de la ciutat com a “capacitat”, en el sentit que proposa Saskia Sassen: un espai on fins i tot els actors sense poder poden guanyar presència i produir formes de política informal. Aquesta idea travessa el conjunt del volum i permet llegir pràctiques molt diverses, des del hip-hop comunitari fins als laboratoris urbans, com a dispositius que no només expressen identitat, sinó que intervenen en la definició del que és públic. Al mateix temps, el llibre no idealitza aquestes pràctiques. Diversos textos mostren com aquestes intervencions poden afirmar drets i, alhora, fragmentar l'espai comú, evidenciant que la cultura urbana no resol les tensions de la ciutat, sinó que les fa visibles.

El recorregut pel llibre també permet identificar un desplaçament en les polítiques culturals urbanes. La cultura deixa de ser només programació o equipament per esdevenir estratègia de ciutat: apareix vinculada al desenvolupament territorial, a la regeneració urbana o a la construcció de valors democràtics. Experiències com Medellín o Buenos Aires il·lustren aquest gir, amb projectes que integren cultura, urbanisme i acció social. Aquesta hibridació, que el llibre defensa com a necessària, també planteja preguntes: fins a quin punt aquesta centralitat de la cultura reforça processos de transformació social o acaba subordinada a lògiques de competitivitat urbana i branding?

Finalment, el volum construeix un ideari explícit al voltant de les “ciutats creatives”, amb conceptes com cooperació, glocalització, innovació o cultura oberta. Aquest marc té una clara voluntat operativa i pedagògica, orientada a professionals i responsables públics. Ara bé, també deixa entreveure una tensió vigent: la dificultat de sostenir una visió transformadora de la cultura sense que aquesta sigui absorbida per discursos de desenvolupament econòmic o d'eficiència urbana. El llibre no resol aquesta tensió, però la situa amb prou claredat perquè esdevingui un camp de decisió.

Referència

Manito, F. (Dir.). (2013). *Espacio público y cultura en acción*. Fundación Kreanta.
[Text Complet Llibre \(pdf\)](#) [2]

Categories: Llibre

Categories: Recursos i publicacions

Etiquetes: polítiques culturals

Etiquetes: desenvolupament territorial

Etiquetes: participació cultural

Etiquetes: innovació cultural

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/news/2013/ciutat-cultura-acci%C3%B3>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/2013-12-23.pdf>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/4552>